

програми йодування солі, а база даних Глобальної йодної мережі (IGN), показує, що 129 з 197 країн мають обов'язкове законодавство для йодування, принаймні домашньої/кухонної солі або солі для харчової промисловості. Сьогодні 75% домогосподарств по всьому світу використовують йодовану сіль і в результаті кількість країн з дефіцитом йоду скоротилася з 110 в 1993 році до 15 в 2016 році.

ЮНІСЕФ відзначає, що Україна входить до числа країн, які не мають закону про обов'язкову йодизації солі, тому у неї найнижча частка домогосподарств, які споживають йодовану сіль в регіоні (20,7%), і в кінцевому рахунку – найменший середній рівень екскреції йоду з сечею у дітей шкільного віку 90 (мкг/л), який нижче мінімально допустимого порогу 100.

Йодування солі рекомендовано такими організаціями, як ВООЗ, ЮНІСЕФ та IGN (раніше називалась Міжнародна рада з контролю за йоддефіцитними станами, оскільки: сіль використовується практично всіма групами населення у всіх країнах, з невеликими сезонними коливаннями споживання; виробництво солі зазвичай обмежується кількома промисловими центрами, що полегшує контроль якості; технологія йодування солі добре розроблена та відносно легко впроваджується в менш розвинених країнах; йодування не впливає на органолептичні властивості солі, а тому має високу прийнятність споживачів; йодування дуже недороге.

Ляхова Н.О., Голованова І.А.

Вивчення обізнаності батьків про чинники, що впливають на формування здоров'я у дітей

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», Полтава, Україна

Фахівці в області гігієни дітей і підлітків і педіатри постійно звертають увагу на провідну роль сім'ї в зміцненні здоров'я дітей. Саме в родині закладаються основи здорового способу життя, вона протистоїть формуванню у дітей та підлітків шкідливих звичок, впливає на гармонійність розвитку дитини, закладаючи основи духовного, емоційного, інтелектуального, особистісного та соціального компонентів здоров'я.

Нами було проведено анкетування батьків учнів Полтавської загальноосвітньої школи № 26. Дослідження проводилося для вивчення інформованості батьків з приводу факторів, які впливають на формування здоров'я дітей і рівня їх санітарно-гігієнічної обізнаності. Всього було повернуто заповненими 408 анкет.

При визначенні середнього віку батьків встановили, що він становив $37,6 \pm 0,3$ року. Вік дітей, батьки яких відповідали на запитання анкети, був таким: до 6 років – 1 (0,2%), 6–12 років – 236 (58,1%), 12–15 років – 120 (29,6%), 15–18 – 49 (12,1%). Виходячи з цього, можна зробити висновок про більшу активність в заповненні анкет батьків дітей від 6 до 12 років (58,1%).

Освіта батьків розподілилася таким чином: з вищою освітою було 206 (51,0%), середня освіта – 134 (33,0%), середнє – 65 (16,0%).

В аспекті формування здоров'я в родині оцінка батьками значимості здоров'я для життя є визначальною. Однак їхні погляди на причинно-наслідкові зв'язки здоров'я і факторів, що впливають на нього, не завжди узгоджуються з дійсними, як видно з відповідей на питання анкети.

Одним з важливих факторів, що впливають на формування здоров'я людини, є спосіб життя (за даними досліджень, 48-51%). Цю точку зору поділяють 92,1% респондентів, неважливим вважають 7,9%.

На думку батьків, в ряді факторів, що впливають на здоров'я, велика роль спадковості (51,5% опитаних) та екології (навколишнього середовища) (51,0% опитаних). Однак, вчені відводять дії факторів спадковості і навколишнього середовища тільки 20-22%.

Дані численних досліджень стверджують, що здоров'я людини залежить від системи охорони здоров'я і медицини тільки на 8-10%. За даними ж опитування 36,3% батьків включають в перелік найбільш впливових факторів дію діяльності галузі охорони здоров'я на формування здоров'я дітей.

Як вважають наші респонденти, більше на дитину в розвитку навичок профілактики впливають: батьки – 268 (66%), 86 (21,2%), засоби масової інформації – 29 (7,1%), школа (дитячий садок) – 11 (2,7%), середовище спілкування – 12 (3,0%).

При цьому серед факторів, що впливають на формування здоров'я населення, найбільш важливими вважають отримання інформації в освітніх установах – 45 (11,1%); прищеплення в родині світогляду здорового способу життя – тільки 164 (40,4%).

Таким чином, аналіз анкет показує недостатню інформованість батьків про важливих складових формування стоматологічного здоров'я дітей. Оскільки від них багато в чому залежить формування гігієнічних і поведінкових звичок і самостійних навичок профілактики у дітей, дуже важливим є проведення з батьками санітарно-просвітницької роботи про роль різних факторів у формуванні здоров'я, яку необхідно організовувати в школі вчителями спільно з лікарями-стоматологами та педіатрами.